

Jaarverslag 2009

2009

og

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. In het kort	6
2. De organisatie	8
De Commissie	8
Het bureau	8
Huidig en verwacht beleid	9
Het werk in de dagelijkse praktijk	11
Onderzoeken	12
3. De cijfers	14
Primaire aanvragen	14
Beslissing op bezwaar	16
Beroepszaken	17
Europese aanvragen	17
4. Voorbeelden uit de praktijk	18
Aanvragen die zijn toegekend	18
Aanvragen die (gedeeltelijk) zijn afgewezen	20
5. Commissie en bureau	21
Commissieleden	21
Medewerkers van het bureau	22
Organogram	24
Bijlage	25
Kwaliteitshandvest	25

09

Voorwoord

In 2009 is er bij het Schadefonds Gewelddsmisdrijven een record aantal zaken binnengekomen en een record aantal zaken afgedaan. Dit resulteerde in het tot nu toe hoogste totaalbedrag dat aan slachtoffers is uitbetaald, namelijk 13,5 miljoen euro. Verheugend is ook dat de doorlooptijden in 2009 ten opzichte van 2008 eveneens sterk zijn verbeterd.

Het mag dan ook niet verrassend zijn dat het dit jaar uitgevoerde klantwaarderingsonderzoek een sterke verbetering liet zien in de tevredenheid van de slachtoffers die een uitkering aanvragen en hun gemachtigden. Daarbij speelde uiteraard de verbetering van de doorlooptijden een rol, maar ook de deskundige en begripvolle bejegening door onze medewerkers.

Het Schadefonds heeft kwaliteit hoog in het vaandel staan. De telefonische bereikbaarheid is sterk verbeterd, een intern kwaliteitssysteem zorgt ervoor dat fouten worden gesignaleerd, zo mogelijk hersteld en dat ervan wordt geleerd, en zeer recent werd het bureau ISO gecertificeerd. Ook heeft het Schadefonds een kwaliteitshandvest (zie pagina 25) opgesteld dat bij iedere aanvraag aan het slachtoffer wordt toegezonden.

Het afgelopen jaar is er naast het klantwaarderingsonderzoek nog een aantal belangrijke onderzoeken uitgevoerd, die betrekking hebben op de positie van het Schadefonds in de samenleving. Allereerst het doelgroeponderzoek. In dat onderzoek is aan mensen die in principe in aanmerking komen voor een uitkering uit het fonds, gevraagd waarom ze die aanvraag niet hebben gedaan. 72% bleek het Schadefonds niet te kennen. Bij doorvragen bleek dat van de totale doelgroep 28% toch niet van plan zouden zijn een aanvraag in te dienen, om diverse redenen. Blijft over een doelgroep van 28.000 slachtoffers jaarlijks van wie zich maar 8.000 tot het fonds hebben gewend. Het is een uitdaging er de komende jaren voor te zorgen dat steeds meer slachtoffers het Schadefonds weten te vinden. We hebben ondertussen de contacten met onze zeer belangrijke verwijzer Slachtofferhulp Nederland geïntensiveerd en we gaan ook onze contacten met andere ketenpartners, waar onder de politie, versterken. Een ander onderzoek naar de emotionele behoeften van slachtoffers laat zien, dat vier van de vijf slachtoffers die bij ons fonds een aanvraag hebben gedaan zich erkend voelen als slachtoffer. Evenveel slachtoffers zeggen het krijgen van een vergoeding als gerechtigheid te ervaren, tweederde van hen geeft aan

dat hun lijden verlicht is door de compensatie van het Schadefonds.

Eind 2009 was er positief nieuws op het gebied van slachtofferzorg, omdat de Eerste Kamer het wetsvoorstel 'Versterking positie van het slachtoffer in het strafproces' heeft aanvaard. Het wetsvoorstel zal op 1 januari 2011 in werking treden.

Helaas heeft de Eerste Kamer in maart 2010 het wetsvoorstel 'Affectieschade' verworpen. Dit betekent dat er voor nabestaanden van misdrijf- (en verkeers) slachtoffers, nog steeds geen mogelijkheid is om een schadevergoeding voor hun leed na letsel of overlijden van een naaste door geweld (smartengeld) te krijgen.

In het vorige Jaarverslag schreef ik niet tevreden te zijn over het uitblijven van de wetswijziging van onze eigen wet en over het uitblijven van een verhoging van de uitkeringsbedragen. Deze zijn namelijk sinds 1994 niet meer verhoogd. Helaas geldt deze verzuchting nog steeds in mei 2010.

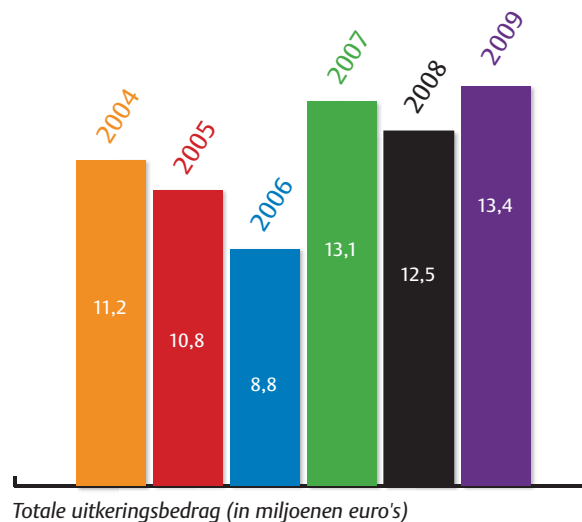
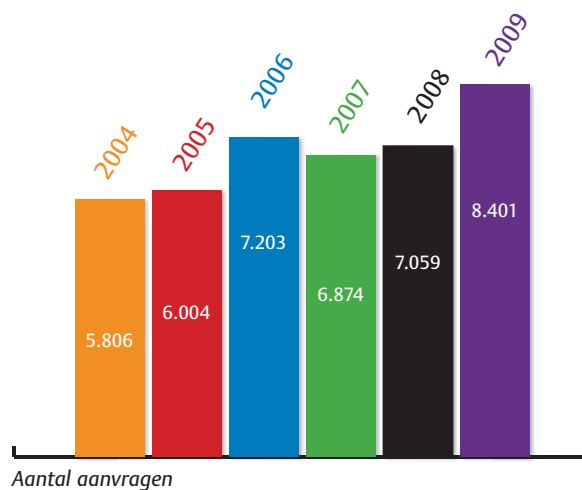
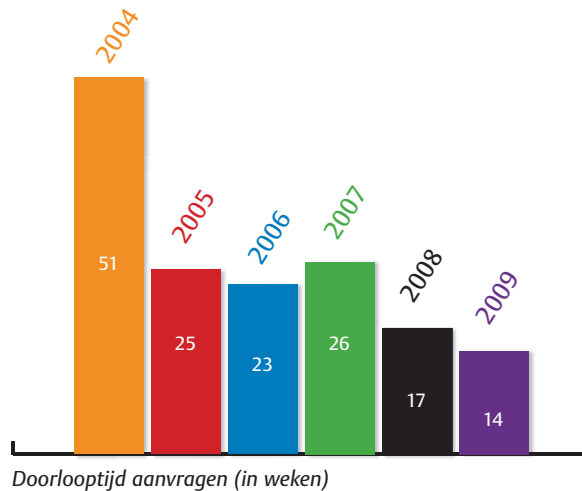
Rijswijk, mei 2010

Mr. J.P.G. Poell
*Voorzitter van de Commissie
Schadefonds Gewelddsmisdrijven*

1. In het kort

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven is in 1976 door de overheid opgericht om slachtoffers van een ernstig geweldsmisdrijf, een financiële tegemoetkoming te geven voor de opgelopen letselschade. Het Schadefonds is onderdeel van het ministerie van Justitie en wordt gefinancierd uit de algemene middelen. Bij het Schadefonds werkten in 2009 circa 60 mensen. Het kantoor is gevestigd in Rijswijk.

In 2009 ontving het Schadefonds een recordaantal aanvragen van slachtoffers van een geweldsmisdrijf: 8.401. Dit is bijna 20% meer dan in 2008. 7.291 aanvragen betroffen nieuwe (eerste) aanvragen. Daarnaast werden 688 aanvullende aanvragen ingediend en werden 422 verrekeningszaken behandeld. Opgeteld bij de aanvragen die nog in behandeling waren, bedroeg de totale werkvoorraad aan te behandelen aanvragen in het verslagjaar 10.280. Er werden in 2009 in totaal 8.749 aanvragen afgehandeld. Aan 5.459 slachtoffers van een geweldsmisdrijf werd een eenmalige uitkering toegekend, 1.789 aanvragen van slachtoffers werden afgewezen en 1.501 aanvragen werden niet in behandeling genomen, vooral omdat men het aanvraagformulier niet terugstuurde.

De cijfers

In 2009 heeft het Schadefonds aan slachtoffers van een geweldsmisdrijf het hoogste totaalbedrag ooit uitgekeerd: € 13.439.072. Gekoppeld aan het totaal aantal positieve beslissingen op aanvragen en bezwaarschriften van slachtoffers, leidt dit tot een gemiddelde eenmalige uitkering in 2009 van € 2.360. Van het totaalbedrag van € 13.439.072 werd € 4.007.975 uitgekeerd voor materiële schade en was € 9.431.097 bestemd voor immateriële schade.

Als gevolg van de samenwerking met het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) is dit jaar een bedrag van € 105.012 ontvangen door het Schadefonds. De rechter kan in een strafzaak aan het slachtoffer een schadevergoeding toewijzen, die door de dader aan het slachtoffer moet worden betaald. Het CJIB zorgt in de meeste gevallen voor de inning van dit bedrag. Als er sprake is van samenloop van een schadevergoeding die door de rechter is opgelegd en een uitkering uit het Schadefonds voor dezelfde schade, maakt het CJIB het bedrag dat bij de dader is geïnd direct over aan het Schadefonds. Dit in plaats van het aan het slachtoffer over te maken, die het dan weer aan het Schadefonds zou moeten terugbetalen. Dit is prettiger voor het slachtoffer en voorkomt dat slachtoffers dezelfde schade twee keer vergoed krijgen.

Slachtoffers kunnen bezwaar aantekenen tegen een door het Schadefonds genomen beslissing. In 2009 deden 680 slachtoffers dit. Opgeteld bij de bezwaarschriften die nog in behandeling waren, nam het Schadefonds in 719 bezwaargevallen een beslissing. Hiervan waren er 238 gegrond, 481 ongegrond.

Als een slachtoffer het niet eens is met de beslissing op bezwaar van de Commissie, dan kan hij een beroepschrift bij het gerechtshof in Den Haag indienen. In 2009 zijn 109 beroepschriften ingediend. Het gerechtshof nam op 106 be-

roepschriften een definitieve beslissing. Hiervan zijn 20 zaken (gedeeltelijk) gegrond verklaard en zijn 86 zaken ongegrond of niet-ontvankelijk verklaard.

Het Schadefonds werkt permanent aan het bekorten van de behandeltijd van aanvragen. Vooral in 2009 is op dit gebied een mooi resultaat geboekt, de behandeltijd werd teruggebracht tot 14 weken over het gehele jaar en 11 weken in het laatste kwartaal van 2009.

Hiernaast ziet u enkele grafieken met de belangrijkste Schadefondscijfers in de afgelopen zes jaar. De eerste grafiek laat de bekorting van de behandeltijd zien, de tweede grafiek geeft inzicht in het globale aantal jaarlijkse aanvragen en de derde grafiek brengt het totale jaarlijkse uitkeringsbedrag gedurende de afgelopen zes jaar in beeld.

Klantwaardering

Na het eerste klantwaarderingsonderzoek van het Schadefonds in 2007, heeft het fonds in 2009 wederom een onderzoek naar de klanttevredenheid laten uitvoeren. Dit onderzoek liet een sterke verbetering zien in de tevredenheid van de slachtoffers die een uitkering aanvroegen en hun gemachtigden. In 2007 gaf 34% van de slachtoffers en gemachtigden het Schadefonds een waardering van uitstekend of zeer goed, in 2009 was dit gestegen tot 63%. Daarbij speelde de verbetering van de behandeltijd een rol, maar ook de deskundige en begripvolle bejegening door de medewerkers.

Onderzoek naar de doelgroep

In 2008 bleek uit het onderzoek naar de omvang van de doelgroep dat er per jaar ongeveer 35.000 slachtoffers van geweldsmisdrijven zijn, die mogelijk voor een tegemoetkoming uit het Schadefonds in aanmerking komen. Bovendien bleek, dat van deze groep maar liefst 80% geen aanvraag indient. In 2009 heeft het Schadefonds een ver-

volgonderzoek laten uitvoeren. Onderzocht is wat de redenen zijn waarom mensen die wel in aanmerking komen voor een uitkering uit het Schadefonds, geen aanvraag indienen. De belangrijkste reden blijkt te zijn dat 72% van de jaarlijkse slachtoffers van geweldsmisdrijven het Schadefonds niet kent. Het fonds heeft naar aanleiding van de resultaten de contacten met de belangrijke verwijzer Slachtofferhulp Nederland geïntensiveerd en gaat ook de contacten met andere ketenpartners, waar onder de politie, versterken.

2. De organisatie

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven is in 1976 opgericht door het ministerie van Justitie. Het fonds biedt een financiële tegemoetkoming aan mensen die slachtoffer zijn geworden van een ernstig geweldsmisdrijf, zoals mishandeling, diefstal met geweld, bedreiging met een wapen of verkrachting. Het Schadefonds draagt financieel bij aan de schade die deze slachtoffers hebben opgelopen als gevolg van ernstig letsel. Hierbij valt te denken aan zowel immateriële schade (smartengeld) als materiële schade (de kosten die zijn gemaakt). Ook nabestaanden van een slachtoffer kunnen een financiële tegemoetkoming krijgen.

De Commissie

Het Schadefonds wordt beheerd door een onafhankelijke Commissie, waarvan de leden bij Koninklijk Besluit worden benoemd.

De Commissie stelt het beleid voor de uitkeringen van het Schadefonds vast. Bij aanvragen nemen de juristen van het bureau namens de Commissie de beslissing.

Als een slachtoffer bezwaar aantekent tegen deze beslissing, oordeelt de Commissie zelf over het bezwaarschrift. De Commissie komt maandelijks bij elkaar om bezwaren van slachtoffers tegen de beslissingen van het Schadefonds te behandelen.

De Commissie bestaat uit tien onafhankelijke, door de Kroon benoemde leden. Ze vervullen in het dagelijks leven verschillende functies in de samenleving. Aan de Commissie is een ambtelijk secretaris toegevoegd, die is benoemd door de minister van Justitie. Deze secretaris is ook directeur van het bureau van het Schadefonds.

Het bureau

Het bureau is gekoppeld aan het ministerie van Justitie en is belast met de voorbereiding, de begeleiding en ondersteuning en de uitvoering van het werk van de Commissie.

Eind 2009 telde het bureau 63 medewerkers en had een personeelsformatie van 53 fte. Het bureau van het Schadefonds is gevestigd in Rijswijk.

Kwaliteit

In 2008 is gestart met een kwaliteitstraject. Het doel hiervan is ervoor zorgen dat interne procedures en het vastgestelde beoordelingsbeleid worden nageleefd en dat aldus de afgesproken kwaliteit wordt geleverd. Dit is in het belang van de aanvragers. Daarnaast is het ook belangrijk voor de Commissie, omdat de medewerkers namens de Commissie beslissingen op aanvragen nemen. Om deze kwaliteit ook aan te kunnen tonen, is besloten een traject te starten om ISO 9001-gecertificeerd te worden. In 2008 is een begin gemaakt met het beschrijven van de werkprocessen en in

2009 is dit voortgezet. In maart 2010 vond het toetsingsonderzoek ISO 9001 plaats, waarna duidelijk is geworden dat het Schadefonds het ISO-certificaat heeft behaald.

Kwaliteitshandvest

Een onderdeel van het kwaliteitstraject is het kwaliteitshandvest. Sinds 1 januari 2009 is dit kwaliteitshandvest van toepassing. In dit handvest staat wat slachtoffers die een aanvraag indienen, van het Schadefonds mogen verwachten. Zo staat er bijvoorbeeld in, binnen hoeveel keer overgaan, de telefoon moet worden opgenomen en wanneer een aanvrager een reactie op een e-mail of brief kan verwachten. Sinds 1 januari wordt met het aanvraagformulier ook het kwaliteitshandvest naar aanvragers verstuurd. De aanvragers kunnen het Schadefonds zo aan de gemaakte afspraken houden.

Het handvest is als bijlage bij dit jaarverslag opgenomen, zie pagina 25.

Klachten

Het Schadefonds heeft in 2008 vijf klachten van aanvragers ontvangen. Van deze klachten zijn er drie ongegrond verklaard. Twee klachten waren gegrond en gingen over het feit dat het lang duurde voordat een dossierbehandelaar een reactie gaf op verzoeken van de aanvrager.

De klachtprocedure van het Schadefonds is bedoeld voor aanvragers, die hun beklag willen doen over de gang van zaken rond de behandeling van de aanvraag. Dit kan bijvoorbeeld zijn, dat een aanvrager zich onheus bejegend voelt door een medewerker van het fonds of dat een aanvrager vindt dat hij te weinig of te laat is geïnformeerd. De klachtprocedure is niet bedoeld voor aanvragers die het niet eens zijn met de beslissing op de aanvraag, zij kunnen via de bezwaarprocedure de beslissing aanvechten.

Ondernemingsraad

Organisaties met meer dan 50 werknemers zijn verplicht een medezeggenschapsorgaan in te stellen. Met een personeelsbestand van 63 medewerkers heeft ook het Schadefonds een eigen ondernemingsraad.

Onderwerpen die in het verslagjaar bij de OR de revue passeerden zijn onder meer het scholingsbeleid, de risico-inventarisatie en -evaluatie en de reorganisatie van twee afdelingen. Ook is in 2009, op initiatief van de OR, de Activiteitencommissie van het Schadefonds opgericht.

Huidig en verwacht beleid

Samenwerken met ketenpartners

Het Schadefonds werkt actief samen met ketenpartners, om het zo voor slachtoffers gemakkelijker te maken de weg naar het Schadefonds te vinden en de naamsbekendheid te vergroten.

Slachtofferhulp Nederland (SHN)

Een zeer belangrijke ketenpartner is Slachtofferhulp Nederland. Sinds 2006 onderhouden de juristen van het Schadefonds, die de aanvragen van slachtoffers behandelen, contacten met de medewerkers van SHN. Op die manier kunnen ze hen en de slachtoffers zelf, direct voorlichten over de werkwijze en het beleid van het Schadefonds. In de afgelopen jaren is gebleken, dat hierdoor niet alleen méér, maar ook meer kansrijke aanvragen bij het Schadefonds zijn ingediend. In 2009 werd ruim 50% van de bij het Schadefonds ingediende aanvragen via SHN ontvangen.

Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB)

Een intensieve samenwerking is er ook met het CJIB. De samenwerking is bedoeld om te voorkomen dat het slachtoffer zowel van de dader als van het Schadefonds dezelfde schade vergoed krijgt. Hierbij staat voorop dat de dader in principe de eerste is om de schade te vergoeden en dat het Schadefonds als vangnet fungeert.

In 2008 is het Convenant Gegevensuitwisseling door het CJIB en het Schadefonds getekend. Sindsdien worden de gegevensbestanden van het CJIB vergeleken met die van het Schadefonds. Als gevolg daarvan is in 2009 een bedrag van € 105.012 van het CJIB ontvangen door het Schadefonds. De rechter kan in een strafzaak aan het slachtoffer een schadevergoeding toewijzen, die door de dader aan het slachtoffer moet worden betaald. Het CJIB zorgt in de meeste gevallen voor de inning van dit bedrag. Als er sprake is van samenloop van een schadevergoeding die door de rechter is opgelegd en een uitkering uit het Schadefonds voor dezelfde schade, maakt het CJIB het bedrag dat bij de dader is geïnd direct over aan het Schadefonds. Dit in plaats van het aan het slachtoffer over te maken, die het dan weer aan het Schadefonds zou moeten terugbetalen. Dit is prettiger voor het slachtoffer en voorkomt dat slachtoffers dezelfde schade twee keer vergoed krijgen.

De politie

Ook met de politie wordt samengewerkt. De politie heeft veelal als eerste contact met slachtoffers van geweldsmisdrijven en verwijst hen door naar Slachtofferhulp Nederland. Daarom is het goed dat ook de politie weet wat het Schadefonds doet. De medewerkers van SHN weten welke slachtoffers in aanmerking komen voor een tegemoetkoming uit het Schadefonds en zij kunnen de slachtoffers erop wijzen.

Wet en project versterking positie slachtoffer

In 2007 behandelde de Tweede Kamer het wetsvoorstel 'Versterking positie van het slachtoffer in het strafproces'. Eind 2009 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel aanvaard. Het wetsvoorstel zal op 1 januari 2011 in werking treden. Hierdoor wordt de positie van het slachtoffer in het strafproces verbeterd. Een belangrijk onderdeel van het wetsvoorstel is 'de voorschotregeling op de

2. De organisatie

schadevergoedingsmaatregel'. Deze regeling houdt in, dat als de dader de door de rechter opgelegde schadevergoeding voor het slachtoffer niet betaalt, de overheid dit bedrag voorschiet. De bedoeling is dat deze regeling gaat gelden voor geweld- en zedenslachtoffers en op de langere termijn ook voor slachtoffers van vermogensdelicten. Het Centraal Justitieel Incassobureau zal de voorschotregeling uitvoeren. Ook op dit terrein zal daarom de samenwerking tussen het CJB en het Schadefonds verder intensiveren.

In het afgelopen jaar zijn de maatregelen die voortkomen uit de wet 'Versterking positie van het slachtoffer in het strafproces' en uit het project 'Slachtoffers Centraal', uitgewerkt door de werkgroepen van het project 'Versterking positie slachtoffers' (VPS). Enkele maatregelen zijn: de voorschotregeling, verbeterde informatieverstrekking, invoering van één schade-opgaveformulier en invoering van het vernieuwde slachtofferloket. In de zomer van 2009 hebben de werkgroepen van het project VPS hun eindrapporten opgeleverd. In deze rapporten staan aanbevelingen over hoe de betrokken organisaties de maatregelen kunnen implementeren en wat daarvoor nog nodig is. Vervolgens hebben de betrokken organisaties (waaronder Openbaar Ministerie, politie, Slachtofferhulp Nederland en het Schadefonds) zelf implementatieplannen gemaakt, met als doel dat de organisaties per 1 januari 2011 klaar zijn om de maatregelen uit te voeren.

Wijziging Wet schadefonds geweldsmisdrijven

Op het gebied van de wetgeving, wordt er door het ministerie al enige jaren gewerkt aan een wijziging van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven. In 2009 is het wetsvoorstel door de Ministerraad aanvaard. Daarna is het naar de Raad van State gestuurd. Het advies van de Raad van State is eind 2009 ontvangen. Begin 2010 wordt het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd. Het wijzigen van de wet is een goede gelegenheid om ook de huidige maximale uitkeringsbedragen (immateriële schade: € 9.100 en materiële schade: € 22.700) te verhogen. De Minister heeft toegezegd dat dit uiterlijk per ingang van de gewijzigde Wet schadefonds geweldsmisdrijven zal gebeuren.

Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Op 1 oktober 2009 is de 'Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' in werking getreden. De wet is bedoeld om te zorgen dat de overheid zo snel mogelijk beslist over een aanvraag. Ook het Schadefonds is aan deze wet gebonden. Voor het Schadefonds geldt dat ernaar wordt gestreefd een beslissing op een aanvraag binnen 12 weken te nemen en dat deze in ieder geval binnen de wettelijke termijn van 26 weken moet zijn genomen. Voor een beslissing op een bezwaarschrift geldt dat deze binnen de wettelijke termijn van 12 weken moet zijn genomen. Als het Schadefonds niet binnen de voorgeschreven termijnen een beslissing neemt, kan de aanvrager vragen om een dwangsom. De Wet dwangsom is van toepassing op de aanvragen en bezwaarschriften die vanaf 1 oktober 2009 zijn ingediend. In het komende jaarverslag zal aandacht worden besteed aan de effecten van de Wet dwangsom voor het werk van het Schadefonds. Bij het schrijven van dit jaarverslag is echter al duidelijk, dat het Schadefonds zijn beslissingen vooralsnog ruimschoots binnen de gestelde termijnen realiseert.

De Europese schadefonds

Op 1 januari 2006 is de Europese richtlijn 'Schadeloosstelling van slachtoffers van misdrijven' van kracht geworden. Deze richtlijn verplicht alle lidstaten van de Europese Unie om vanaf 1 januari 2006 een schadefonds te hebben. Daarmee is het voor slachtoffers die in Nederland wonen en in een ander EU-land slachtoffer zijn geworden, mogelijk om via het Nederlandse Schadefonds een uitkering bij een ander EU-schadefonds aan te vragen. Het Schadefonds neemt hierbij de administratieve afwikkeling uit handen van het slachtoffer (het fonds zorgt voor vertaling van documenten, bewaakt de voortgang van de procedure en houdt het slachtoffer op de hoogte van tussentijdse ontwikkelingen).

De beslissing over de aanvraag van Nederlandse slachtoffers wordt echter genomen door het EU-schadefonds van het land waar het misdrijf heeft plaatsgevonden. Hierbij verschillen de voorwaarden en procedures per EU-land, omdat ieder land volgens de richtlijn zijn eigen wettelijke criteria en uitvoeringsvoorschriften mag hanteren. Deze criteria en voorschriften wijken nogal af van de Nederlandse. Bovendien blijkt dat de behandelingsduur bij andere schadefonds veelal lang zijn. In september 2009 is er, net als in 2008, een bijeenkomst geweest met de Europese Commissie in Brussel waarbij bijna alle Europese schadefonds aanwezig waren. Verscheidene knelpunten, zoals het taalprobleem en de gebrekkige informatie-uitwisseling tussen de landen, zijn hier besproken. Tijdens deze bijeenkomst zijn twee werkgroepen ingesteld, waarvan één werkgroep de taak had om een formulier op te stellen waarin alle Europese schadefonds kunnen aangeven welke beslissingen ze in Europees verband hebben genomen en hoeveel aanvragen er uit Europa zijn binnengekomen. De landen hebben hun reactie op het concept gegeven en deze ligt nu ter beoordeling bij de Europese Commissie.

De andere werkgroep heeft als taak gekregen om een concept te maken voor een eenvoudig gemeenschappelijk Europees aanvraagformulier. Aan deze werkgroep hebben België, Frankrijk, Duitsland en ook Nederland deelgenomen. Inmiddels is er een concept opgesteld en dienen de deelnemers van de werkgroep hier nog overeenstemming over te bereiken. Tenslotte werd op de bijeenkomst aan alle landen verzocht om de informatie die op de website van het Europese justitieel netwerk staat vermeld, te actualiseren.

Medio 2009 is er een uitwisselingsbijeenkomst met het Belgische schadefonds geweest. Het was een vruchtbare bijeenkomst waarin voornamelijk veel informatie over de wet- en regelgeving van zowel België als Nederland is uitgewisseld.

Het werk in de dagelijkse praktijk

Het aanvragen van een uitkering

Een slachtoffer die bij de politie aangifte doet van een geweldsmisdrijf wordt meestal doorverwezen naar Slachtofferhulp Nederland. De medewerker van Slachtofferhulp kan het slachtoffer adviseren een aanvraag bij het Schadefonds in te dienen, maar slachtoffers kunnen ook zelf of via bijvoorbeeld een advocaat een aanvraag indienen.

De beoordelingscriteria

Een slachtoffer kan in aanmerking komen voor een eenmalige uitkering uit het Schadefonds als:

- er sprake is van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf, dat in Nederland plaatsvond,
- het slachtoffer daardoor ernstig lichamelijk en/of geestelijk letsel heeft opgelopen,
- het slachtoffer niet zelf (mede)schuldig is aan het geweldsmisdrijf,
- het slachtoffer de schade niet op een andere manier vergoed kan krijgen,
- het misdrijf niet vóór 1973 heeft plaatsgevonden.

Ook anderen kunnen in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming. Het gaat dan om nabestaanden van een slachtoffer dat door een geweldsmisdrijf is overleden en om getuigen van een geweldsmisdrijf waarbij een naaste ernstig gewond is geraakt of is overleden.

Het Schadefonds verstrekt eenmalige uitkeringen, die beschouwd moeten worden als een tegemoetkoming in de letselschade en niet als een schadeloosstelling.

De behandeling van aanvragen

Medewerkers van het bureau van het Schadefonds beoordelen namens de Commissie de aanvraag en nemen een beslissing. Als de aanvrager het met deze beslissing oneens is, kan hij bezwaar maken en de Commissie vragen de zaak opnieuw te bezien. In een hoorzitting onder leiding van een Commissielid krijgt de aanvrager dan de

gelegenheid zijn bezwaarschrift toe te lichten. Eén van de raadkamers van de Commissie - of in sommige gevallen één van de twee speciaal benoemde commissieleden (de zogenoemde unus) - neemt vervolgens een beslissing over het bezwaar. Als de aanvrager het oneens is met deze beslissing van de Commissie, kan hij nog in beroep gaan bij het gerechtshof.

De bezwaarprocedure bij het Schadefonds leidt ertoe, dat beslissingen zeer zorgvuldig worden gemotiveerd. Juist doordat aanvragers hun bezwaar mogen toelichten, kunnen nauwkeurig afgewogen beslissingen worden genomen. Bovendien biedt de procedure de Commissie de gelegenheid om vragen van aanvragers te beantwoorden en onduidelijkheden weg te nemen. Dit leidt er toe dat de aanvragers minder snel in beroep gaan en het aantal ingediende beroepschriften bij het gerechtshof laag is.

2. De organisatie

Onderzoeken

Klantwaarderingsonderzoek

Na het eerste klantwaarderingsonderzoek van het Schadefonds in 2007, heeft het fonds in 2009 wederom een onderzoek naar de klanttevredenheid laten uitvoeren door bureau MarketResponse. Het onderzoek is dit keer niet telefonisch uitgevoerd, maar respondenten konden via internet de vragenlijst invullen.

Dit onderzoek liet een sterke verbetering zien in de tevredenheid van de slachtoffers die een uitkering aanvragen en hun gemachtigden. In 2007 gaf 34% van de slachtoffers en gemachtigden het Schadefonds een waardering van uitstekend of zeer goed, in 2009 was dit gestegen tot 63%. Daarbij speelde de verbetering van de behandeltijd een rol, maar ook de deskundige en begripvolle bejegening door de medewerkers.

Uit het onderzoek blijkt ook dat het enthousiasme van slachtoffers sterk afhankelijk is van of zij een vergoeding hebben gekregen of niet. Slachtoffers met een toekenning geven gemiddeld het cijfer 8,2 en degenen zonder toekenning een 3,2.

Gemachtigden vinden een toekenning ook belangrijk, maar de snelheid van afhandeling vinden zij minstens zo belangrijk.

Het onderzoek laat ook zien dat het managen van verwachtingen bij aanvragers, door het fonds heel belangrijk is. Aanvragers moeten weten wat zij kunnen verwachten.

Vervolgonderzoek naar de doelgroep

In 2008 bleek uit het onderzoek naar de omvang van de doelgroep door bureau Van Montfoort, dat er per jaar ongeveer 35.000 slachtoffers van geweldsmisdrijven zijn, die mogelijk voor een tegemoetkoming uit het Schadefonds in aanmerking komen. En dat van deze groep maar liefst 80% geen aanvraag indient.

In 2009 heeft het Schadefonds een vervolgonderzoek laten uitvoeren. Onderzocht is wat de redenen zijn waarom mensen die wel in aanmerking komen voor een uitkering uit het Schadefonds, geen aanvraag indienen.

Uit het onderzoek blijkt dat de potentiële doelgroep groter is dan uit het eerste onderzoek bleek, namelijk 39.000. Van deze groep zouden jaarlijks 28.000 slachtoffers een beroep kunnen, en ook *willen* doen op het SGM. In werkelijkheid doet maar een vijfde van de slachtoffers dit.

De belangrijkste verklaring blijkt te zijn dat 72% van de jaarlijkse slachtoffers van geweldsmisdrijven het Schadefonds niet kent. Verder blijkt dat ook het aantal verwijzingen door Slachtofferhulp Nederland nog aanmerkelijk kan stijgen. Overigens werkt het Schadefonds al jaren nauw samen met Slachtofferhulp en komt de helft van de jaarlijkse aanvragen via deze organisatie binnen. Naast onbekendheid en het niet doorverwezen worden, blijken er nog andere redenen te zijn waarom slachtoffers

niet aankloppen bij het Schadefonds. Zo heeft een deel van de slachtoffers geen behoefte aan een uitkering, vindt een deel bestraffing van de dader belangrijker dan geld en zijn er ook slachtoffers die op andere wijze een vergoeding voor geleden schade zoeken.

Uit het onderzoek blijkt verder dat het moeilijk is het juiste moment te bepalen om slachtoffers te wijzen op, dan wel te helpen bij het indienen van een aanvraag bij het Schadefonds. Dit komt omdat slachtoffers niet allemaal op hetzelfde moment in het verwerkingsproces openstaan voor het indienen van een aanvraag. Sommigen willen het direct, anderen staan er pas jaren later voor open. Ook is voor veel slachtoffers ondersteuning bij een aanvraag van belang tot eind van belang.

Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten is er overleg met Slachtofferhulp Nederland geweest om met elkaar plannen te maken, die ervoor zorgen dat meer slachtoffers gewezen worden op de mogelijkheden van het Schadefonds. Daarnaast wordt het relatiebeheer van het Schadefonds uitgebreid en verbeterd om de contacten met andere verwijzende organisaties verder te versterken of op te starten. Hierbij kan gedacht worden aan de politie, Slachtofferloketten, Steunpunten Huiselijk Geweld, organisaties die strijden tegen mensenhandel en onvrijwillige prostitutie en lotgenotengroepen.

Onderzoeken door INTERVICT

Het Schadefonds biedt regelmatig onderzoekers van INTERVICT de gelegenheid onderzoek te doen onder de slachtoffers die een aanvraag bij het fonds hebben ingediend. INTERVICT (International Victimology Institute Tilburg) is het onderzoeksinstituut van de Universiteit van Tilburg. De onderzoeken die in het verslagjaar zijn uitgevoerd, staan hiernaast beschreven.

'Compensatie na geweld'

Dit jaar is door drs. José Mulder onderzoek gedaan naar de effecten van een tegemoetkoming uit het Schadefonds. Het onderzoek laat zien dat de vergoeding uit het Schadefonds voor slachtoffers een symbolische functie heeft. Ruim 80% van de slachtoffers die bij het Schadefonds een aanvraag hebben gedaan, geeft aan zich 'erkend' te voelen als slachtoffer. Evenveel slachtoffers zeggen het krijgen van een vergoeding als 'gerechtigheid' te ervaren, tweederde van hen geeft aan dat hun 'lijden verlicht' is door de compensatie van het Schadefonds. Bovendien zien slachtoffers een vergoeding uit het Schadefonds als een 'bevestiging van hun onschuld'.

Uit het onderzoek bleek ook dat, hoewel de tegemoetkomingen uit het Schadefonds relatief laag zijn, slachtoffers in grote mate tevreden zijn over het bedrag dat zij krijgen.

'Leemten in de slachtofferhulpverlening'

In 2009 is door prof. dr. Jan van Dijk (tevens lid van de Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven) en Fanny Klerx MSc een verkennend, kwalitatief onderzoek gedaan naar leemten in de slachtofferhulpverlening. Deelnemers aan dit onderzoek zijn onder andere benaderd via het Schadefonds. Uit het onderzoeksrapport blijkt dat slachtoffers van misdrijven, verkeersongevallen, rampen en medische fouten vooral zoeken naar erkenning, de waarheid en excuses van, of straf voor de dader. Schadevergoeding krijgen is voor slachtoffers niet het belangrijkste.

Schadevergoedingen van het Schadefonds worden blijkens de verhalen niet gezien als een financiële uitkering ter derving van economische problemen, maar vooral als een erkenning van het onrecht dat de slachtoffers is aangedaan. Dit kwam vooral sterk naar voren bij slachtoffers van seksueel misbruik dat in hun jeugd plaatsvond.

Studies voor proefschrift

In de afgelopen jaren heeft mr. drs. Maarten Kunst in het kader van zijn proefschrift diverse studies uitgevoerd vanuit het Schadefonds. In 2007, 2008 en 2009 nam hij onder slachtoffers die in het jaar 2006 een aanvraag bij het fonds hadden ingediend vragenlijsten af over de psychosociale gevolgen van slachtofferschap van geweld. Verschillende thema's zijn bevestigd: reacties tijdens en kort na het trauma, negatieve psychische gevolgen op langere termijn, waaronder posttraumatische stress, positieve gevolgen (posttraumatische groei) en sociale (werk en inkomen).

Afstudeeronderzoek

In 2009 deden twee studenten HBO Rechten aan de Hogeschool Leiden bij het Schadefonds een afstudeeronderzoek naar de samenwerking tussen het Schadefonds, rechtbanken, gerechtshoven en parketten. Het onderzoek had als titel 'Een beslissing nemen binnen de wettelijke termijnen: op weg naar een efficiënte en effectieve samenwerking tot verbetering van de werkrelatie tussen het Schadefonds Geweldsmisdrijven en de informatieverstrekende partijen'.

De studenten onderzochten de huidige knelpunten rondom de informatievoorziening en de samenwerking met de gerechtshoven, rechtbanken en parketten. Aanleiding voor het onderzoek was de wens van het Schadefonds om de doorlooptijden van de aanvragen voor een financiële tegemoetkoming aanzienlijk te verkorten en de werkzaamheden meer efficiënt uit te kunnen voeren. Uit de aanbevelingen blijkt dat het belangrijk is dat de informatieverzoeken van het Schadefonds aan de organisaties concreet zijn. Daarnaast wordt aanbevolen om met de organisaties afspraken te maken over een vast contactpersoon bij de betreffende organisatie en moet er beter ingespeeld worden op de voorkeuren en interne procedures van deze organisaties.

3. De cijfers

Het Schadfonds Geweldsmisdrijven heeft in 2009 het hoogste bedrag ooit aan letselschade uitgekeerd: bijna 13,5 miljoen euro. Het Schadfonds ontving in het verslagjaar een recordaantal aanvragen van slachtoffers van een geweldsmisdrijf: 8.401. Dit is bijna 20% meer dan in 2008. In totaal zijn 8.749 aanvragen van slachtoffers van geweldsmisdrijven afgehandeld. Dit zijn zogenoemde primaire aanvragen (de afhandeling van de eerste aanvraag van een slachtoffer), aanvullende aanvragen en verrekeningszaken. Van slachtoffers die het niet eens waren met deze eerste beslissing op hun aanvraag, zijn in 2009 719 bezwaarzaken afgehandeld.

Van de 8.749 primaire aanvragen, werd in 5.459 gevallen een uitkering toegewezen. Daarnaast werd in 238 bezwaarzaken een uitkering toegelend of werd een eerdere uitkering verhoogd.

Primaire aanvragen

Werkvoorraad

Op 1 januari 2009 had het Schadfonds 1.879 dossiers in behandeling (dit is exclusief de bezwaarzaken). In de loop van het verslagjaar kwamen daar 8.401 aanvragen bij. 7.291 aanvragen betroffen nieuwe (eerste) aanvragen. Daarnaast werden 688 aanvullende aanvragen ingediend en werden 422 verrekeningszaken behandeld. De totale werkvoorraad van primaire aanvragen bestond daarmee in 2009 uit 10.280 te behandelen dossiers.

Afgehandelde aanvragen

In 2009 heeft het Schadfonds 8.749 van de 10.280 dossiers afgehandeld. Van de 8.749 dossiers werden er 1.501 in de loop van het jaar ingetrokken of voortijdig afgesloten. Voortijdig afsluiten gebeurt bij aanvragen die niet aan de formele vereisten voor het indienen van een aanvraag voldoen, zoals het niet of niet volledig terugsturen van een aanvraagformulier. Bij de resterende 7.248 dossiers nam het Schadfonds een inhoudelijke beslissing. De aanvraag voor een financiële tegemoetkoming werd in 1.789 gevallen afgewezen in 5.459 gevallen toegewezen. Eind 2009 waren er nog 1.531 dossiers in behandeling.

tabel 1

Primaire aanvragen

	2008	2009
Werkvoorraad begin jaar	1.997	1.879
Nieuwe aanvragen	7.059	8.401
Werkvoorraad einde jaar	1.886	1.531
Afgehandelde aanvragen	7.170	8.749

tabel 2

Beslissingen op primaire aanvragen

	2008	2009
Toewijzing	4.459	5.459
Afwijzing	1.141	1.789
Totaal beslissingen	5.600 *	7.248 *

* Het totaal aantal afgehandelde aanvragen in 2009 was 8.749. Het verschil hiervan met het aantal beslissingen kan worden verklaard, doordat 1.501 aanvragen strandden in een eerder stadium of niet leidden tot een inhoudelijke beslissing.

tabel 3

Totale uitkeringsbedragen

	2008	2009
Immateriële schade	€ 7.939.142	€ 9.431.098
Materiële schade	€ 4.533.636	€ 4.007.975
Totaal	€ 12.472.778	€ 13.439.073

tabel 4

Verdeling in de uitkeringen voor immateriële schade

	2008	2009
Categorie 1 € 550	26,1%	27,0%
Categorie 2 € 1.400	21,2%	18,0%
Categorie 3 € 2.100	10,2%	9,0%
Categorie 4 € 2.750	25,4%	32,3%
Categorie 5 € 4.150	14,5%	11,9%
Categorie 6 € 5.500	2,1%	1,5%
Categorie 7 € 8.250	0,3%	0,3%
Categorie 8 € 9.100	0,2%	0,1%
Totaal	100%	100%

tabel 5

Verdeling in de uitkeringen voor materiële schade

	2008	2009
€ 0 - € 500	56,8%	62,4%
€ 500 - € 1.000	15,3%	14,8%
€ 1.000 - € 1.500	7,6%	6,6%
€ 1.500 - € 2.000	4,5%	3,6%
€ 2.000 - € 2.500	2,8%	2,2%
€ 2.500 - € 5.000	7,5%	6,2%
€ 5.000 - € 10.000	3,1%	3,2%
€ 10.000 - € 22.700	2,4%	1,1%
Totaal	100%	100%

Soorten uitkeringen

Het Schadefonds kent alleen eenmalige uitkeringen toe voor geleden letselschade. Dat is de schade die is ontstaan door het letsel dat bij het geweldsmisdrijf is toegebracht. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen immateriële schade (smartengeld) en materiële schade (zoals gemaakte kosten), maar voor beide soorten schade kunnen eenmalige uitkeringen worden toegekend. Meestal bestaat de uitkering uit een combinatie van beide soorten schade.

Immateriële schade

Dit wordt ook wel smartengeld genoemd. Immateriële schade is het verdriet, de pijn en het verlies aan levensvreugde, die het gevolg zijn van het opgelopen letsel. Hoe hoog de uitkering voor immateriële schade is, hangt af van de ernst van het letsel en de gevolgen en de omstandigheden waaronder het misdrijf heeft plaatsgevonden. Het Schadefonds hanteert een letsellijst met acht categorieën, oplopend van € 550 tot maximaal € 9.100. Een uitkering wegens immateriële schade is ook mogelijk als een slachtoffer géén materiële schade heeft.

Materiële schade

Hier gaat het om de daadwerkelijke geleden materiële letselschade, zoals de kosten die een slachtoffer heeft moeten maken als gevolg van het bij het geweldsmisdrijf opgelopen letsel. Het gaat dan bijvoorbeeld om de kosten van een bezoek aan een arts, kosten van huishoudelijke hulp, schade als gevolg van verlies van arbeidsvermogen enervoerskosten. Gestolen of vernielde goederen horen hier niet bij, omdat dit niet het directe gevolg is van het opgelopen letsel. Een uitzondering hierop is een vergoeding voor kleding die bij het geweldsmisdrijf is beschadigd. Voor materiële schade kent het Schadefonds maximaal € 22.700 toe.

3. De cijfers

Doorlooptijden primaire aanvragen

In vergelijking tot 2008 is de doorlooptijd van de primaire aanvragen die leiden tot een beslissing, teruggebracht van gemiddeld 17 weken naar gemiddeld 14 weken.

Aanvragen per provincie

In totaal werden er in het verslagjaar 8.401 nieuwe aanvragen ingediend. In de tabel hieronder is te zien hoe de verdeling per provincie is.

tabel 6

Aanvragen verdeeld per provincie in 2009

Provincie	%
Drenthe	1
Flevoland	3
Friesland	3
Gelderland	8
Groningen	3
Limburg	6
Noord-Brabant	13
Noord-Holland	22
Overijssel	4
Utrecht	6
Zeeland	1
Zuid-Holland	17
Onbekend	14
Totaal	100

Aanvragen per misdrijf en geslacht

In totaal werden er in het verslagjaar 8.401 nieuwe aanvragen ingediend. In de tabel hieronder is te zien hoe de verdeling is naar soort misdrijf en het geslacht van de aanvrager.

tabel 7

Aanvragen verdeeld naar misdrijf en geslacht in 2009

Misdrijf	Totaal %	Vrouwen %	Mannen %
Afpersing en bedreiging	0,6	38,2	61,8
Diefstal met geweldpleging	21,2	48,5	51,5
Misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid	7,5	49,6	50,4
Misdrijven tegen de zeden	11,8	83,7	16,3
Misdrijven tegen het leven gericht	7	32,1	67,9
Misdrijven tegen het openbaar gezag	0,1	33,3	66,7
Misdrijven waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht	0,2	55,0	45,0
Mishandeling	29,5	38,7	61,3
Onbekend*	22,1	51,4	48,6
Totaal	100	50,7	49,3

* Hier is op het aanvraagformulier geen soort misdrijf opgegeven. Later - bij de behandeling van de aanvraag - is de aard van het misdrijf wel bekend geworden.

Beslissing op bezwaar

Tegen de beslissing die over zijn aanvraag is genomen, kan een slachtoffer bezwaar maken. Het slachtoffer kan hierop vervolgens een toelichting geven op een hoorzitting. Daarna neemt de Commissie een beslissing op bezwaar.

Werkvoorraad

Op 1 januari 2009 had het Schadefonds 230 bezwaardossiers in behandeling. In de loop van het verslagjaar kwamen daar 680 nieuwe bezwaarschriften bij. De totale werkvoorraad bezwaarschriften bestond in 2009 dus uit 910 dossiers. Het fonds handelde hiervan 719 bezwaarschriften af.

Soorten beslissingen op bezwaar

In het verslagjaar werden 238 bezwaren gegrond verklaard, 481 bezwaren achtte de Commissie ongegrond.

Doorlooptijden bezwaar

In het verslagjaar is de doorlooptijd sterk gedaald van 29 naar ruim 19 weken, als gemiddelde over geheel 2009. In het laatste kwartaal is, mede naar aanleiding van de inwerkingtreding van de 'Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' (zie pagina 10), de gemiddelde doorlooptijd verder gedaald naar bijna 13 weken.

tabel 8

Bezwaarschriften

	2008	2009
Werkvoorraad begin jaar	365	230
Nieuwe bezwaarschriften	607	680
Werkvoorraad einde jaar	229	212
Afgehandelde bezwaarschriften	743	719

tabel 9

Beslissingen op bezwaarschriften

	2008	2009
Gegronde	234	238
Ongegronde	509	481
Totaal aantal beslissingen	743	719

Beroepszaken

Als het slachtoffer vindt dat ook de beslissing van de Commissie over zijn bezwaarzaak onjuist is, kan hij in beroep gaan bij het gerechtshof in Den Haag. Het gerechtshof ontving in het verslagjaar 109 beroepschriften. In 106 zaken leidde dit tot een beschikking van het hof, in 20 gevallen werd het bezwaar van het slachtoffer (gedeeltelijk) gegrond verklaard.

Europese aanvragen

Op 1 januari 2006 is de Europese richtlijn 'Schadeloosstelling van slachtoffers van misdrijven' van kracht geworden. De richtlijn verplicht alle lidstaten om vanaf 1 januari 2006 een schadefonds te hebben. Hierdoor kunnen slachtof-

fers die in Nederland wonen en in een ander EU-land slachtoffer zijn geworden, via het Nederlandse Schadefonds een uitkering bij een ander EU-schadefonds aanvragen. Het Schadefonds neemt hierbij de administratieve afwikkeling uit handen van het slachtoffer. In 2008 heeft het Schadefonds 14 Nederlandse slachtoffers ondersteuning geboden bij het indienen van een aanvraag bij een van de Europese zusterorganisaties. Deze aanvragen werden ingediend in België, Duitsland, Frankrijk, Spanje en Portugal.

In 2009 werden 6 aanvragen afgehandeld. In 3 van de 6 afgehandelde aanvragen werd het Nederlandse slachtoffer een schadebedrag toegekend.

4. Voorbeelden uit de praktijk

Aanvragen die zijn toegekend

Herhaaldelijk gepleegd huiselijk geweld

Geweld in huis

Een jonge vrouw had sinds ruim een jaar een relatie met een jongeman. Zij hadden vaak ruzie. Ongeveer een keer per maand ging dat zo ver dat de man haar sloeg. Op een dag vond de man dat de vrouw na het stappen erg laat thuis was gekomen en hij was hier erg boos over. De man pakte een vaas en sloeg haar daarmee op het hoofd. Een andere keer bedreigde hij haar met een schaar. Ook kneep de man haar keel dicht en dreigde hij een brandende sigaret op haar uit te drukken.

De vrouw ontving een uitkering uit het Schadefonds van € 1.400 voor immateriële schade. Daarnaast kreeg zij een bedrag van € 732 voor materiële schade (medische hulp, psychotherapie, reiskosten en extra gemaakte telefoonkosten).

Mishandeling

Kaakfractuur na mishandeling

Een man was met een vriend en een neef aanwezig in een café. Een onbekend persoon bood de man een horloge te koop aan. De man is hier echter niet op ingegaan. Wanneer de man later het café wil verlaten, roept iemand dat hij nog moeten wachten. Vervolgens stonden er ongeveer tien a twaalf personen om hen heen. Eén van deze personen verweet de man een horloge te hebben gestolen. Toen de man ontkende, sloeg één van de personen van de groep hem in het gezicht, waarna ook een aantal andere personen van de groep zich met het gevecht gingen bemoeien. Uiteindelijk zijn hulpdiensten ingeschakeld. Het letsel van de man bestond onder andere uit een kaakfractuur, waarvoor operatieve behandeling noodzakelijk was.

De man ontving een uitkering uit het Schadefonds van € 2.100 voor immateriële schade. Daarnaast ontving hij een bedrag van € 246 voor materiële schade (dit betrof ziekenhuisverblijf, bijzondere voeding, reiskosten en extra gemaakte telefoonkosten).

Diefstal met geweld

Mislukte overval bij darttoernooi

De eigenaar van een café hield een darttoernooi in zijn café, toen een onbekende man binnenkwam. Deze riep meerdere malen dat iedereen moest gaan liggen. Toen niemand hier gehoor aan gaf, haalde de man een vuurwapen tevoorschijn en sloeg daarmee een klant op het hoofd en bedreigde hiermee de eigenaar en vroeg om geld. De café-eigenaar gooide een glas bier richting de onbekende man en een andere klant gooide een kaars naar hem. Beide voorwerpen raakten de man niet. De café-eigenaar is op de dader afgelopen en heeft hem geduwd, waardoor de dader door een glazen schuifpui viel. De dader is vervolgens, zonder buit, weggerend.

De café-eigenaar ontving een uitkering van € 2.750 voor immateriële schade. Daarnaast ontving hij een bedrag van € 326 voor de door hem gemaakte reis-, telefoon- en kledingkosten.

Zedenmisdrijf

Misbruik door een bekende

Een vrouw op leeftijd vroeg een buurtgenoot om hulp bij een huishoudelijke klus. De man ging de woning van de vrouw binnen en hiep haar. Nadat de klus was gedaan begon deze man vanuit het niets de vrouw te zoenen. De vrouw gaf de man hierop onmiddellijk te kennen dat zij hiervan niet gediend was. Hierna duwde de man de vrouw echter richting haar slaapkamer. Ondanks dat de vrouw volledig werd overdonderd door het gedrag van de man schreeuwde zij dat hij moest stoppen. De man kleepte de vrouw echter uit en verkrachtte haar.

De vrouw ontving een uitkering uit het Schadefonds van € 4.150 voor immateriële schade. Daarnaast ontving zij een bedrag van € 622 voor materiële schade (dit betrof rechtsbijstand, reis- en telefoonkosten en kledingschade).

Poging tot moord/doodslag

Drama in de slaapkamer

Een vrouw lag samen met haar zoontje in bed te slapen. Op enig moment werd de vrouw wakker. Zij zag op dat moment een schim. Deze schim drukte, terwijl hij een lap stof in zijn handen had, haar mond dicht. De vrouw verzette zich en probeerde om haar heen te schoppen en te slaan. Toen zij vervolgens begon te schreeuwen, rende de man het huis uit.

Het zoontje bleef ongedeerd.

De vrouw ontving een uitkering van € 4.150 voor immateriële schade en van € 726 voor materiële schade (dit betrof verlies van arbeidsvermogen, reiskosten en kledingschade).

Shockschade

Getuige van overlijden echtgenoot

Een vrouw was al jaren getrouwd. Op een dag kwam een bekende op bezoek. Hij was het niet eens met de manier waarop de vrouw en haar echtgenoot hun zoon opvoedden. De echtgenoot en de bekende maakten hier ruzie over. In die ruzie werd door de bekende een kopstoot uitgedeeld. Hierna stak hij de echtgenoot. De echtgenoot overleed in het bijzijn van de vrouw als gevolg van een steekwond.

De vrouw ontving een uitkering van € 4.150 vanwege de opgelopen shockschade (dit is de gezondheidsschade die ontstaat door waarneming van of confrontatie met de gevolgen van een geweldsmisdrijf waarbij een naaste zeer zwaar gewond is geraakt of is overleden).

Nabestaanden

Overleden als gevolg van steekwonden

Een man en een vrouw hadden sinds het verbreken van hun relatie een gespannen verhouding. De man gaf aan dat hij langs zou komen om dit te bespreken. Een vriend van de vrouw was op dat moment aanwezig. Al voordat de man was gearriveerd, had deze vriend al een groot mes gepakt. Nadat de man was gearriveerd ontstond een discussie. De vriend trok het mes en stak de man in buik, rug en been waarna het slachtoffer overleed.

Het Schadefonds heeft aan de moeder van de overleden man een uitkering toegekend van € 6.000 voor kosten in verband met de uitvaart en de kosten van een grafsteen.

Maximale uitkering

Overleden na mishandeling

Een man bevond zich samen met kennissen en familieleden op een verjaardagsfeestje. Op het feestje ontstond een gevecht tussen de man en een andere aanwezige. De man werd geschopt en geslagen en werd daarna alleen gelaten. Later bleek dat de man was overleden als gevolg van inwendige bloedingen.

Het Schadefonds heeft de nabestaande van het slachtoffer een uitkering toegekend in verband met derving van levensonderhoud, reis- en verblijfskosten. Aangezien de geleden schade meer was dan het bedrag dat maximaal kan worden uitgekeerd voor materiële schade (€ 22.700), is dit maximumbedrag uitgekeerd.

4. Voorbeelden uit de praktijk

Aanvragen die (gedeeltelijk) zijn afgewezen

Geen geweldsmisdrijf

Smaad, laster en belediging

Een man ontving veelvuldig brieven van een onbekende persoon. De onbekende persoon stuurde deze brieven niet alleen aan de man, maar ook aan onder andere zijn familieleden en buurtgenoten. In deze brieven werd de man van allerlei misdadigheden beschuldigd en er stonden allerlei andere onwaarheden over de man in. Omdat deze brieven een lasterlijke inhoud bevatte, heeft de man aangifte gedaan van smaad en belediging.

Omdat de man in de brieven niet met geweld is bedreigd, is er geen sprake van een geweldsmisdrijf. De aanvraag is door het Schadefonds afgewezen.

Geen ernstig letsel

Litteken

Een mevrouw ging met een bekende naar een cafe. Nadat ze wat hadden gedronken, kregen ze ruzie. De eigenaar van het cafe stond er op dat de man en de vrouw naar buiten gingen. Eenmaal buiten escaleerde de ruzie en de man gaf de vrouw een kopstoot. De vrouw gaf op dat zij als gevolg hiervan een litteken op haar hoofd had overgehouden.

De aanvraag is afgewezen omdat niet is gebleken dat de vrouw ernstig letsel heeft opgelopen. Niet is gebleken dat het opgelopen litteken op het hoofd zodanig ont-sierend is dat het letsel daardoor zou moeten worden aangemerkt als ernstig.

Niet-ontvankelijkheid

Seksueel misbruik en onvrijwillige prostitutie buiten Nederland

Een vrouw verbleef gedurende enkele jaren in Armenië, Georgië en Rusland. Daar werd zij seksueel misbruikt en mishandeld. Tegen haar wil moest zij werkzaam zijn in de prostitutie en werd ze vervoerd naar bepaalde lokaties. Later ontsnapte de vrouw.

Het Schadefonds kan alleen een financiële tegemoetkoming bieden voor in Nederland gepleegde misdrijven. De aanvraag is afgewezen.

Medeschuld

Ruzie over drugs

Een man kwam een bekende tegen die hij kende van een eerdere drugstransactie. De man kreeg nog geld van deze bekende. De bekende dacht daar anders over en maakte plots een stekende beweging en aanvrager voelde dat hij in de buik werd geraakt. De man merkte dat hij een steekwond had en is naar het ziekenhuis vervoerd.

De aanvraag is afgewezen omdat het aannemelijk is geworden dat de ontstane schade mede een gevolg is van een omstandigheid, die aan de man zelf is toe te rekenen. Door zich in te laten met drugs-handel, heeft hij zich welbewust in een situatie gebracht waarin hij rekening kon en moest houden met de mogelijkheid dat er geweld tegen hem zou worden gebruikt.

In de schade voorzien

Mishandeling door groep jongeren

Een jongeman was met vrienden uit geweest en was vervolgens op weg naar huis. De jongeman merkte dat een groep van ongeveer zes onbekende jongens bij hem in de buurt stond en dat één van die jongens hem duwde. De jongeman vroeg waar dat voor nodig was. Hierna volgde nog een duw. Nadat aanvrager en zijn vrienden naar buiten waren gegaan, kwam de groep jongens weer op de jongeman af. Eén van hen sloeg de jongeman, die een kaakfractuur opliep.

Een uitkering van € 1.400 is toegekend vanwege het opgelopen letsel. Aangezien de veroordeelde dader de opgelegde schadevergoeding volledig had betaald, is deze hierop in mindering gebracht. Ook op de schadeposten reiskosten, aangepaste voeding en ziekenhuisdaggeldvergoeding, is het door de dader al betaalde bedrag in mindering gebracht.

5. Commissie en bureau

Commissieleden

De heer mr. J.P.G. Poell (voorzitter)
Vice-president van de Rechtbank Rotterdam, sector strafrecht, tot 1 juli 2009
Na 1 juli 2009 met pensioen en rechter-plaatsvervanger in de Rechtbank Rotterdam

De heer mr. P.A.M. Hendriks (ondervoorzitter)
Coördinerend vice-president van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, sector strafrecht, tot 1 mei 2009
Na 1 mei 2009 raadsheer-plaatsvervanger in de Gerechtshoven 's-Hertogenbosch en Amsterdam

De heer mr. G.M. Zuur (secretaris)
Directeur van het bureau Schadefonds Geweldsmisdrijven

De heer mr. drs. P.W.G. de Beer MPA (lid)
Plaatsvervangend hoofdofficier van Justitie bij het Arrondissementsparket Zutphen, tot 1 april 2009
Na 1 april 2009 adviseur bij Prisma, organisatie- en adviesbureau voor de rechterlijke macht

De heer drs. P.J. Brunner (lid)
GZ-Psycholoog, teamleider volwassenenzorg GGZ De Gelderse Roos

De heer prof. dr. mr. Jan van Dijk (lid)
Hoogleraar Victimology, Human Security and Safety bij het International Victimology Institute Tilburg (INTERVICT) en bekleedt de Pieter van Vollenhoven-Leerstool
Voormalig hoofd van het WODC

Mevrouw drs. E.M. Hubers (lid)
Psycholoog/psychotherapeut RIAGG Rijnmond, afdeling psychotherapie Vlaardingen

De heer mr. G.D. Noordijk (lid)
Raadsheer-plaatsvervanger bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch
Oud-advocaat

Mevrouw mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel (lid)
Vice-president van de Rechtbank 's-Gravenhage, sector bestuursrecht

Mevrouw mr. B. van Roon (lid)
Teamleider Proces & Advies/juridisch adviseur bij de Juridische diensten van de gemeente Rotterdam

De heer P.A. Schaafsma (lid)
Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Coöperatie Univé-VGZ-IZA-Trias Verzekeringen
Oud president-directeur van de Sociale Verzekeringsbank

5. Commissie en bureau

Medewerkers van het bureau

Per 31 december 2009

Directeur

De heer mr. G.M. Zuur

Adjunct-directeur/Hoofd Bedrijfsvoering

De heer drs. J.S.J. Bierhoff

Staf

Mevrouw S. Chierandjoe-Mataw

Mevrouw mr. A.E. van Dijk

De heer mr. J.A. Kniep

De heer M. Groen

Mevrouw L. Grossouw

Mevrouw M. van der Werf-Kooij

Mevrouw W. Boedjawan

Bedrijfsvoering

De heer F. van Dam

De heer G.P. Gooiker, Msc

De heer ing. E. Joppe

Mevrouw A. Haq

Mevrouw T.J. Brandon

Mevrouw J. Chotkan-Sardjoe

De heer Y. el Hamri

Mevrouw A. Kuijpers-van Winkel

De heer I. Matla

Afdeling procesondersteuning

Mevrouw A.J.M. Vloet (hoofd)

Mevrouw K. de Bruijn

Mevrouw C.J.H. de Bruin

Mevrouw F.B.M. Flokstra

Mevrouw M.H. Muskiet

Mevrouw K. Molavi

Mevrouw R.A.M. Nocera

Mevrouw P.C. Oelrichs

Mevrouw F.I. Puriel

Mevrouw C. Spaans

Mevrouw N. Rocha Machado

Mevrouw R.K. Bhajan

Mevrouw W. Ooiberg

Mevrouw N. Bouazzoui

Afdeling Behandel- en bezwaarzaken Noord

Mevrouw mr. N. Erkelens-Boering (hoofd)

Mevrouw mr. E.G. Aalbers

Mevrouw mr. N.I.S. Boers

De heer S. Fokkema LLB

De heer drs. G. Gerritsen

Mevrouw mr. K.H. de Lang

De heer mr. H.Y. Nio

De heer N. Roggen

De heer A.G. Sidiropoulos

Mevrouw mr. J.J. Spek

Mevrouw mr. H.K.M. Timmermans

Mevrouw mr. E. Visscher

Mevrouw mr. J. Wagemans

De heer mr. J. Warntjes

De heer mr. J.C.M. van de Weerd

Mevrouw mr. M. Zwijnenburg

Afdeling Behandel- en bezwaarzaken Zuid

Mevrouw mr. J.T. Bekker (hoofd)

De heer mr. J. van der Aart

Mevrouw mr. A.S.R. Bisesser-Chigharoe

Mevrouw mr. W. Boedjawan

Mevrouw mr. M.K. Borstlap

Mevrouw mr. A. de Bruin

Mevrouw mr. K. van Dijk

Mevrouw mr. A. Emons

Mevrouw mr. F. van Holsteijn

De heer R.C.D. de Jager

De heer mr. R.E.D. Kruit

Mevrouw F.C. Menke LLB

Mevrouw mr. M.M. Olman

De heer mr. E.B. Reck

Mevrouw mr. H. van der Sar

Medisch adviseurs

De heer drs. P.M.A. van der Brugh

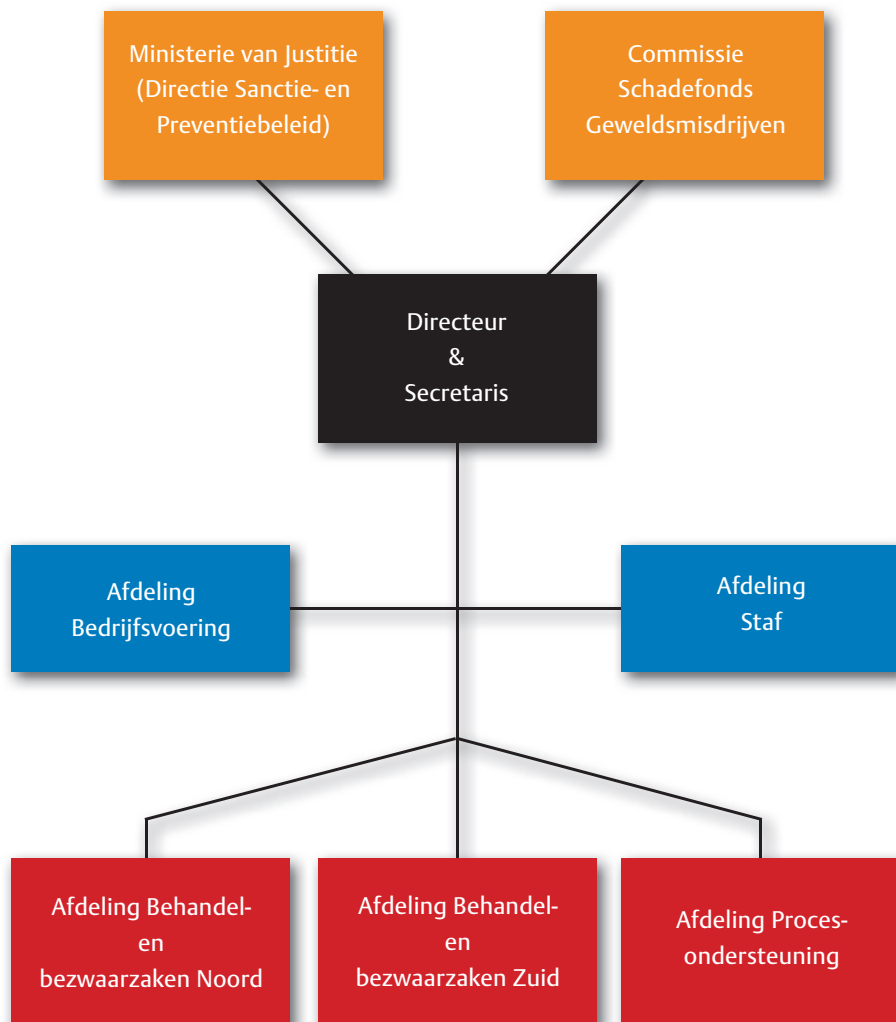
Arts

De heer drs. J.C.B.M. Rensing

Arts

5. Commissie en bureau

Organogram

Kwaliteitshandvest

Schadefonds Geweldsmisdrijven

Service normen

Het Schadefonds:

behandelt uw aanvraag **zorgvuldig** en **deskundig**,

gaat **vertrouwelijk** met uw persoonlijke gegevens om en

gebruikt **begrijpelijke taal**.

Telefoon

Het Schadefonds is voor u gemakkelijk bereikbaar:

Als u ons algemene telefoonnummer belt, krijgt u ons binnen vier keer overgaan aan de lijn en wordt u maximaal 2 keer doorverbonden.

Belt u het rechtstreekse telefoonnummer van een medewerker die niet aanwezig is, dan krijgt u een voicemail te horen. U kunt een bericht inspreken of ervoor kiezen met de telefoniste te worden doorverbonden.

Als u een voicemailbericht inspreekt, wordt u – als u dat wilt – binnen 5 werkdagen teruggebeld.

E-mail & website

Wanneer u ons een e-mail stuurt, ontvangt u binnen 1 werkdag een ontvangstbevestiging. Uw e-mail wordt doorgestuurd naar de juiste behandelaar die u binnen 5 werkdagen een inhoudelijke reactie geeft.

Op de website kunt u met uw kenmerknummer altijd nagaan wat de stand van zaken van uw aanvraag is. Hierbij blijft uw privacy gewaarborgd.

Het Schadefonds geeft financiële steun aan mensen die slachtoffer zijn geworden van een geweldsmisdrijf met ernstig letsel. Aanvragers voor een uitkering willen we snel en goed helpen.

Het Schadefonds is op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 8.30 en 17.00 uur.

Schadefonds Geweldsmisdrijven

Bezoekadres | Sir Winston Churchillaan 295B, 2288 DC Rijswijk

Postadres | Postbus 1947, 2280 DX Rijswijk

T. (070) 414 20 00 | F. (070) 414 20 01

E. info@schadefonds.nl | I. www.schadefonds.nl

Schriftelijk contact

De aanvraag

Als u telefonisch, schriftelijk of per e-mail een aanvraagformulier of een folder opvraagt, krijgt u die binnen 5 werkdagen toegestuurd.

Na ontvangst van uw aanvraagformulier, aanvullende aanvraag of bezwaarschrift, krijgt u binnen 5 werkdagen een ontvangstbevestiging.

Zodra uw aanvraagformulier volledig is ingevuld en voldoende is onderbouwd met bewijsstukken, streven wij ernaar om binnen 12 weken, maar in ieder geval binnen 26 weken, een beslissing op uw aanvraag te nemen. U ontvangt de beslissing per brief.

Indien u voor een uitkering uit het Schadefonds in aanmerking komt, wordt het bedrag binnen 10 werkdagen op uw bank- of girorekening gestort.

Bezwaar

Bent u het niet eens met de beslissing op uw aanvraag, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken een bezwaarschrift indienen. Het Schadefonds neemt dan binnen 12 weken een beslissing op uw bezwaar.

Beroep

Bent u het niet eens met de beslissing op uw bezwaar, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken in beroep gaan bij het Gerechtshof Den Haag.

Tijdig beslissen

Het Schadefonds is gebonden aan de “Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen”. Dit betekent dat als het Schadefonds niet binnen de voorgeschreven termijnen een beslissing neemt, u kunt vragen om een dwangsom. Voor meer informatie hierover, kunt u contact opnemen met het Schadefonds.

Klachten

Wanneer wij de beloofde service niet waarmaken, dan kunt u ons hierop aanspreken.

U vindt onze klachtenregeling op www.schadefonds.nl.

U kunt uw klacht uitsluitend schriftelijk indienen.

09

Colofon

Uitgave:

Schadefonds Geweldsmisdrijven
Postbus 1947
2280 DX Rijswijk
www.schadefonds.nl

Samenstelling en eindredactie:

Annelize van Dijk

Advies:

De Vaan Communicatie B.V.

Creatie BNO en realisatie:

Artoos Communicatiegroep B.V.

09

